

YTTRANDE

(SOU 2016:69)

Regeringskansliet

Kulturdepartementet

103 33 Stockholm

Yttrande över En inkluderande kulturskola på egen grund Betänkande av Kulturskoleutredningen (SOU 2016:69)

Inledning

Amatörteaterns Riksförbund (ATR) är en partipolitiskt och religiöst obunden ideell organisation som organiserar amatörteaterföreningar i Sverige. Vi vill möjliggöra att amatörteatern förankras i alla samhällsgrupper och bereds existensmöjligheter i hela landet. ATR ska verka för att amatörteaterns konstnärliga utveckling och förnyelse stärks samt att förbundets demokratiska värden upprätthålls. ATR ska inom sitt område verka för människors lika värde, demokrati och humanism samt att stärka nordiskt och internationellt samarbete och ser ett aktivt kulturutbyte inom och utom landets gränser som ett medel i kampen mot fördomar och främlingsfientlighet. ATR skall verka för konstnärlig yttrandefrihet, för demokratiska arbetsformer och för generationsöverskridande möten, samt erbjuda alternativ till en kommersialiserad kultur. ATR ser amatörteater som den folkliga teatern utövad fritt och frivilligt av aktivt skapande deltagare. ATR har ett förlag som förmedlar uppföranderätt för teater till amatörteatern och skolan. ATR består av 270 föreningar motsvarande ca 10 000 aktiva teaterutövare.

Allmänna synpunkter på utredningen

ATR har inga invändningar mot den nationella samsyn som utredningen uttalar och den resursförstärkning som utredningen föreslår. ATR har inga principiella invändningar mot utredningens samtliga förslag: nationella mål, inrättande av ett nationellt kulturskolecentrum, bidrag till regional samordning, utvecklingsbidrag, tidsbegränsade verksamhetsbidrag, bidrag till nationell spetskompetens, nya utbildningsvägar omfattande kandidatexamen inom fler konstnärliga ämnen, anpassade ämneslärarutbildningar och en ny yrkesexamen som kulturskolepedagog samt projektbidrag till kulturskolerelaterad forskning.

ATR menar dock att utredningen bortser från sambandet med den ideella sektorn och den ideella kulturutövningen. Att utveckla ett aktivt intresse av eget skapande är en naturlig fortsättning på verksamheten och utövandet inom kulturskolan. Att sedan kulturskoleeleverna och deras kompetens kommer det omgivande samhället till del ger en positiv effekt på den "kulturella infrastrukturen". Lärare på kulturskolan är ofta även ledare inom den ideella kulturen. Vi inser utrednings avgränsning att bara innefatta kulturskolans verksamhetsområde, men sambanden med all annan frivillig

verksamhet är för många och starka för att utelämnas av kulturskoleutredningen. Ett något bredare kulturperspektiv hade varit till gagn för utredningens slutsatser.

En utbyggd kulturskola måste samverka med det befintliga föreningslivet, så att inte kommunal verksamhet konkurrerar ut redan väl fungerande ideell verksamhet. Var utövas kultur om inte i hög grad inom föreningsdriven och folkbildningskopplad kör, orkester, teater och dans. Kompetens finns på många håll och det lokala kulturella livets utseende skiftar över landet. Hänsyn till detta måste tas. Den lokala, kulturella infrastrukturen består av en mängd aktörer varav kulturskolan är en. Ett framgångsrikt arbete i återväxtfrågan och utveckling av kulturlivet kräver samarbete över gränserna mellan dessa aktörer. Vi saknar helhetsperspektivet på kultur i utredningen och vill betona att kulturskolan ska integreras i det lokala kulturlivet.

Många barn och ungdomar kommer i kontakt med teatern genom föreningslivet antingen genom att se yrketeater via någon Riksteaterförening eller via skolan. Att ta steget att själv utöva teater görs ofta i den lokala amatörteaterföreningen, via en studieförbundsknuten verksamhet eller genom skolan.

Vi menar att kulturskolan, liksom den övriga frivilliga sektorn, bedriver konstnärlig verksamhet. Detta innebär att konsten måste vara fri. Det vill säga att den enskilde och gruppen ska ha möjlighet att uttrycka sig inom de givna ramar som finns och att det ska finnas utrymme för nytänkande, mod och kärlek. Teatern och musikalen innehåller en mängd komponenter och har en komplex struktur där teatergruppen möter en regissör/ledare, en text/berättelse och en teaterlokal. Det kan även handla om möten med en koreograf, en kompositör eller andra yrkesgrupper som bygger upp en teaterproduktion. Teater är ett allkonstverk som sedan utmynnar i en föreställning. En föreställning där vägen dit, repetitionsarbetet, är viktigt och som måste vara en angelägenhet för de enskilda utövarna och det omgivande samhället.

Spets och bredd i kulturlivet måste samsas och är beroende av varandra och kulturskolan skall samverka och vara en del i det lokala kulturlivet.

Thomas Dahlberg

Ordförande

Mats Wenlöf

Utvecklings- och förlagschef

atr

Amatörteaterns Riksförbund

Box 1194, 721 29 Västerås, tfn 021-470 41 60, info@atr.nu, www.atr.nu

